

[Undervisningsministeren.]

retfærdighedsgerning, hvor vi skal aflevere håndskrifterne fra Islands daværende universitet til det selvstændige Islands nuværende universitet. Det er det, der er kernen i den sag, der vender mod videnskaben. Og så bliver tilbage det, som mange af os lægger en vældig vægt på, og som vel også gør, at denne sag kan samle tilslutning fra så mange partier, som tilfældet er. Det er en folkelig rigtig og rimelig afgørelse med den plads, som de islandske håndskrifter har i Islands historie, og med den plads, de har i den nuværende islandske befolknings tilværelse, et forhold, som der ikke findes nogen parallel til i andre forhold i de nordiske lande. Og det er også i overensstemmelse med et dansk folkesyn, der bygger på forståelse af og respekt for de andre nordiske folks egenart og for deres historiske arv.

Denne sag kalder på storsind, og den kalder på udsyn. Jeg håber, at et betydeligt flertal nu som i 1961 vil stemme for gaven, for denne for os alle kostbare gave til det islandske folk.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Det har næppe noget fornuftiget formål at fortsætte diskussionen om, hvorvidt lovforslaget er ekspropriativt eller ej. Over for det ærede medlem hr. Ib Thyregod er der for mig derfor kun grund til at imødegå et enkelt punkt, nemlig det ærede medlems påstand om, at overførelsen til Island af en del af pengeformuen er ekspropriation uden erstatning. Jeg er ikke enig med det ærede medlem. Da Den arnamagnæanske Stiftelse blev oprettet, eksisterede universitetet i Reykjavik ikke, men de islandske studenter måtte tage til København. Det fremgår klart af legatfundatsen, at legatmidlerne er tiltænkt islandske studerende. Det kan ikke betegnes som en krænkelse af fundatsen, at man gør det lettere at opfylde dens formål.

Det ærede medlem hr. Poul Møller har her og andetsteds opfordret den højtærede statsminister til at lade lovforslagets skæbne afhænge af en folkeafstemning. Det ærede medlem forestiller sig formentlig, at forslagens stadfæstelse skal afvente en administrativt etableret folkeafstemning. Heroverfor vil jeg bemærke, at det ærede medlem

naturligvis kender de bestemmelser i grundloven, der indeholder betingelserne for at etablere folkeafstemning om et af folketinget vedtaget lovforslag. Om betingelserne — de betingelser, der skulle være i overensstemmelse med grundloven — vil blive tilvejebragt i denne sag, ved vi vel endnu ikke. Regeringen har ifølge forfatningen pligt til at indstille de af folketinget vedtagne love til stadfæstelse senest 30 dage efter vedtagelsen. Regeringen kan ikke uden at krænke forfatningen administrativt lade foretage en folkeafstemning og lade resultatet af denne folkeafstemning få indflydelse på stadfæstelsen af lovforslaget. Det flertal, der her i folketinget har stemt for lovforslaget, har krav på, at lovforslaget går til stadfæstelse. Det ærede medlem har således ikke ret, når han siger, at intet statsretligt er i vejen for en folkeafstemning. Jeg forudsætter stadig væk, at det er en administrativt etableret folkeafstemning.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Det ærede medlem hr. Ib Thyregod stillede et spørgsmål til mig, nemlig hvorledes regeringen ville forholde sig med hensyn til traktaten om udleveringen og den aktuelle udlevering, og det ærede medlem refererede selv til de to relevante bestemmelser, nemlig dels § 4 i lovforslaget, dels artikel 1 i traktatudkastet. Hertil vil jeg gerne yderligere føje traktatudkastets artikel 10, hvori det hedder:

„Denne traktat, der er udfærdiget på dansk og islandsk, således at begge tekster skal have samme gyldighed, skal ratificeres og ratifikationsinstrumenterne udveksles i København snarest muligt.“
Jeg kan sige, at det er regeringens hensigt, såfremt folketinget vedtager det foreliggende lovforslag, at benytte den bemyndigelse, lovforslaget indeholder, til at underskrive traktaten med Island i analogi med, at lovforslaget forelægges til underskrift hos kongen, men at vi ikke agter at ratificere traktaten og dermed altså ikke muliggøre nogen udlevering, før en eventuel retssag har fundet sin afgørelse. Såfremt vi indlod os på at ratificere traktaten, inden en sådan eventuel retskendelse forelå, og retskendelsen kom til at gå regeringen og folketingsflertallet imod, så ville vi bringe os i en uløselig statsretlig-folkeretlig konflikt; så